

Tak powstawała leśna „Solidarność” - Porozumienia Sękocińskie

ZAPISKI Z NOTATNIKA BOŻENY GOLICZ

(świadka Porozumień Sękocińskich)

28.02.1981 r.

Przygotowania do negocjacji pomiędzy KKKPL NSZZ „Solidarność” a Komisją Rządową w Sękocinie.

2.03.1981 r.

Próba generalna przygotowania obrad. Monitor w „Sali górnej”, dwie kamery w Sali obrad, nagłośnienie w obie strony.

Jestem oddelegowana na obrady.

3.03.1981 r.

Godz. 10.00 Rozpoczęcie negocjacji.

Ze strony Rządowej: Podsekretarz Stanu Roman Filipowicz, Naczelny Dyrektor LP Andrzej Nowakowski, dyr. Andrzej Stępiński, Wojda, Adam Idzikowski.

Ze strony „Solidarność” – Bogusław Mozga, Kazimierz Lipiński, Irena Wolska, Roman Kot, Krzysztof Wolfram, Lechosław Sulwiński, Andrzej Błaszczyk (MKZ Wrocław) i nasz wspaniały prawnik z „Mazowsza” – Janusz Krzyżewski.

5 godzin trwały negocjacje nad pkt. 1 porozumienia dot. uznania „leśnych” porozumień z Gdańska i Szczecina za obowiązujące w całym kraju.

Ekspert z IBL – prof. Zbigniew Sierpiński, dr Sikora, dr Konrad Tomaszewski.

Przyjechali: I. Jacyna, dziennikarze z „Głosu Lasu” i „Lasu Polskiego”, z RTV – red. Zalewski.

Zakończenie obrad ok. godz. 23.

4.03.1981 r.

Okolo godz. 14 minister Filipowicz zerwał rozmowę tłumacząc to koniecznością wyjazdu do Warszawy w pilnych sprawach. Nie czekał nawet na naszą odpowiedź w sprawie terminu podjęcia rozmów.

Po burzliwej dyskusji KKKPL zdecydowała się pozostać w Sękocinie i czekać. Delegaci uznali, że nie mają po co wracać do swoich miejsc pracy bez podpisanego porozumienia.

Ponieważ minister zakwestionował ważność upoważnień do prowadzenia rozmów, Andrzej Błaszczyk skontaktował się z Lechem Wałęsą i w godzinach popołudniowych delegat z Gdańska przywiózł samolotem nowe upoważnienia.

Omawiano sprawy dotyczące ochrony przyrody.

5.03.1981 r.

Podjęcie negocjacji o godz. 14.

Do południa rozmowy nad sposobem prowadzenia rokowań podczas nieobecności mecenasa Krzyżewskiego.

Dzisiaj rozmowy dotyczą BHP.

Przywieziono z „Mazowsza” innego prawnika Henryka Kadena.

Rozmowy trudne, wolno posuwają się naprzód.

Zakończenie ok. godz. 24.

Podpisanie Porozumień Sękocińskich. Siedzą od lewej: Bogusław Mozga, Kazimierz Lipiński, osoba niezidentyfikowana, Irena Wolska. Stoją od lewej: osoba niezidentyfikowana, Janusz Krzyżewski, Konrad Tomaszewski, osoba niezidentyfikowana.

Wydawałoby się, że ten historyczny i ważny dla Lasów Państwowych moment miał miejsce stosunkowo niedawno i że wszyscy mocno go przeżywalimy. A jednak nie spotkał się nikogo, kto pamiętałby nazwiska wszystkich widocznych na zdjęciu osób. Trzy z nich pozostały anonimowe. Może pomogą nasi Czytelnicy...?

Fot. arch. KKKPL NSZZ „Solidarność”

W dniu 12 października br. w Instytucie Badawczym Leśnictwa w Sękocinie Starym miała miejsce niecodzienna uroczystość. Było to spotkanie członków NSZZ „Solidarność” tej jednostki oraz gości szczególnych, którzy przed laty tworzyli i koordynowali prace tego związku zawodowego resortu leśnictwa. Ze szczytnych kart historii wynika, że już 11 grudnia 1980 r. do NSZZ „Solidarność” w IBL należało 468 osób z ogólnej liczby 571 pracowników.

Przebieg wydarzeń z tamtego okresu i rola leśników solidarnie walczących o nadanie właściwej rangi tej grupie zawodowej, były następujące.

Niemal natychmiast po podpisaniu w Gdańsku Porozumienia Sierpniowego, leśnicy przystąpili do negocjacji z przedstawicielami rządu. Już 2 września 1980 r. w Szczecinie uzgodnili oni tekst porozumienia z Komisją Rządową, której przewodniczył wiceminister leśnictwa i przemysłu drzewnego dr Józef Kadryś.

6.03.1981 r.

Rozmowy nadal dotyczą BHP.

Jutro będzie mecenas Janusz Krzyżewski!!!

Brak postępu w negocjacjach.

7.03.1981 r.

Strona rządowa próbowała zerwać (bardzo nierozsądnie zresztą) rozmowy przy sprawach BHP.

Oświadczenie KKK PL było jednak tak ostre, że po ponad 3-godzinnej przerwie rozmowy zostały podjęte i toczyły się całkiem wartko.

Zakończenie ok. 1.15 nad ranem.

8.03.1981 r.

Przerwa w rozmowach.

10.03.1981 r.

Od godz. 10.00 rozmowy kontynuowane były w tematyce spraw socjalno-bytowych.

Poruszono w nim m.in. takie problemy, jak:

- podkreślenie rangi zawodu leśnika w społeczeństwie – w aspekcie rosnących pozaprodukcyjnych funkcji lasów;

- prowadzenie działań organizacyjnych dla usprawnienia funkcjonowania gospodarki leśnej i handlu drewnem;

- wprowadzenie etapów regulacji plac w leśnictwie.

Negocjacje umożliwiły przeprowadzenie w dniu 30 października 1980 r. we Wrocławiu założycielskiego zebrania przedstawicieli „Komitetów Założycielskich” i utworzenie Krajowej Komisji Porozumiewawczej Pracowników Leśnictwa.

11 marca 1981 r. w Sękocinie zawarto porozumienie pomiędzy ministrem Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego oraz Krajową Komisją Koordynacyjną Pracowników Leśnictwa NSZZ „Solidarność” w sprawie współdziałania i realizacji wniosków oraz postulatów

ciąg dalszy na str. 4

Ok. godz. 17 przejście (a właściwie przejazd) „Świętego Obrazu”.

Ok. godz. 18 strona rządowa znowu kwestionuje ważność upoważnień do podpisania porozumienia.

Wyruszamy na poszukiwanie Lecha Wałęsy (obrazy KKP toczą się w Warszawie). W pierwszej kolejności udajemy się jednak do Prezydium „Mazowsza” – upoważnienie podpisuje nam Zbigniew Bujak. Do Lecha Wałęsy spóźniliśmy się ok. 20 minut, wyjechał już bowiem do URM.

Podpis Zbigniewa Bujaka jednak wystarczył, przystąpiono do przepisywania Porozumienia (KKK PL ustąpiła z pkt. 1, mecenas Krzyżewski uznał wraz z całą KKK PL, że możemy to zrobić).

Podpisanie porozumienia nastąpiło o godz. 3.30 nad ranem, 11 marca 1981 r.

Tak powstawała leśna „Solidarność” Porozumienia Sękocińskie

dokończenie ze str. 2

zgłoszonych przez komisje zakładowe. Członkowie „Solidarności” przy IBL uczestniczyli w obradach, jako doradcy i eksperci przy opracowaniu i redagowaniu postulatów leśników. Powstał wówczas najważniejszy dokument dotyczący leśnictwa – Porozumienia Sękocińskie. Dokument ten jednoznacznie i wielopłaszczyznowo nakreślił kierunki zmian w gospodarce leśnej i w stosunkach pracy w jednostkach sortu leśnictwa.

- W Instytucie przyjęto oryginalną formę strajku – organizując seminaria naukowe – powiedział Piotr Lutyk, członek powstałego w październiku 1980 r. Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” przy IBL.

Porozumienie zawierało 58 punktów uporządkowanych w pięciu działach tematycznych: organizacji, zarządzania, gospodarki leśnej, BHP, plac i spraw pracowniczych. Po upływie 30 lat, podczas uroczystości jubileuszu w toku dyskusji podkreślano, że dokument ten był początkiem reformy leśnictwa mają-

cej na celu dostosowanie gospodarki leśnej do potrzeb lasu, wprowadzenia rewolucyjnych przemian w zakresie warunków pracy i płacy pracowników leśnictwa, a także umożliwił rozwiązywanie konfliktów poprzez dialog i negocjacje.

Porozumienia zainaugurowały ustrojową reformę leśnictwa, wprowadzoną ustawą o lasach z dnia 28 września 1991 r. Zawarte w ustawie rozwiązania prawne bezpiecznie przeprowadziły Lasy Państwowe przez transformację ustrojową Państwa.

Porozumienia Sękocińskie stanowiły zaczątek nowoczesnego ustawodawstwa decydującego o dynamicznym rozwoju leśnictwa. Uwzględnienie w formalno-prawnych uwarunkowaniach wielofunkcyjnego modelu leśnictwa było łączeniem zarówno gospodarki leśnej, jak i ochrony przyrody. Bardzo istotnym elementem działań w tym zakresie było danie podstaw do powstania Funduszu Leśnego. Dzięki ogromnemu nakładowi pracy fachowców i ekspertów polskie leśnictwo stało się wiodącą gałęzią gospodarki i wzorcem dla innych państw Europy. Należy podkreślić, że we wszystkich tych działaniach szczególny nacisk położono na aspekty ekonomiczne i efektywność zarządzania. W tym zakresie wyjątkowo duży wkład pracy oraz wiedzy należy przypisać zespołowi pracującemu pod przewodnictwem prof. **Andrzeja Klocka** (później dyrektora IBL w latach 1990-2008).

Obecni na uroczystości dr inż. **Andrzej Rodziewicz** i dr inż. **Piotr Lutyk**, pamiętający tamte szczególne dni historii, przekazali wszystkim zebranym bardzo osobiste refleksje i wspomnienia. Podkreślali, że te trudne chwile przeszłości wyzwoły w wszystkich chęć wspólnego działania i wzajemną jedność. Wówczas obok uczuć patriotycznych głównym celem było poszukiwanie elementów, które łączą a nie dzielą. To dzięki takiemu podejściu nikt ze społeczności IBL

- Z tego okresu nie zapomnę bezinteresowności i bardzo ciężkiej pracy wielu osób – wspomina Andrzej Rodziewicz, 30 lat temu członek Krajowej Komisji Leśników NSZZ „Solidarność”.

nie został internowany, a finezja przewożenia „bibuły” na trasie Sękocin – Gdańsk – Sękocin w służbowym Żiguli, doszła do perfekcji.

W zestawieniu wyjątkowej działalności i aury tamtych czasów z bieżącymi informacjami KZ „Solidarność”, szczególne miejsce zajęła prezentacja przygotowana przez **Pawła Przybylskiego**, asystenta z Zakładu Hodowli i Genetyki Drzew Leśnych IBL – rówieśnika tego związku. Oglądane jego oczami, na tle tak charakterystycznych dla tamtych czasów piosenek **Jacka Kaczmarskiego**, obrazy symbolizujące daty i wydarzenia doniosłe dla dziejów Związku, oraz wysnuwane z nich konkluzje mające znaczenie dla obecnej rzeczywistości Polski – były emocjonującym połączeniem patriotycznej dojrzałości autora z entuzjazmem jego młodości.

Klamrą spinającą całość solidarnościowych dziejów z dniem dzisiejszym był koncert **Jacka Pietrzyka** – barda „Solidarności”. Chciałoby się powiedzieć, że głęboki sens tekstów jego piosenek jest wciąż aktualny; co więcej – polska solidarność powinna być nadal siłą napędową naszej rzeczywistości.

Nie tylko leśnej...

Tekst i zdjęcia: **ARTUR SAWICKI**
Instytut Badawczy Leśnictwa